Írta: Pató Selam
2012. május 01. kedd, 13:10 - Módosítás: 2012. május 04. péntek, 20:59

A World Roma Organization Rromanipen ez év április 20. és 22. közt Belgrádban megtartott választmányi kongresszusa nem csupán a következő ciklus tisztségviselői megválasztásának színtere volt, s nem csupán arra biztosított lehetőséget, hogy a 26 országból érkezett delegációk szaktekintélyei megismerkedhessenek egymással, illetve már meglévő ismeretségeiket elmélyíthessék, nemzetközi együttműködési terveket fogalmazva meg. Kiemelkedő jelentőségűnek ítélem meg azt a prominens színfoltot, amit az indiai delegáció jelenléte fejezett ki ezen a rendkívüli fontosságú eseményen. Indiához való kötődésünk respektálása messzire nyúlik vissza: az 1971-es, első cigány világtalálkozó hatására alapított roma centrumot Chandigarh-ban W. R. Rishi. Akkoriban ott egyetlen ember tudott csak cigányul, de megindult a nyelv oktatása, az európai romákkal való kapcsolatok kiépítése, kulturális programok és kiállítások szervezése, végezetül roma múzeum is létrejött.

Az első roma fesztivál 1976-ban került megrendezésre, a második 1983-ban, ahol Indira Gandhi is részt vett, beszédet mondott, máig feledhetetlen emlékeket hagyva azokban, akik még élnek, s akkor hallották őt. A chandigardhi Indian Institute of Romani Studies jelenlegi elnök-igazgatója, Veerandra Rishi is részt vett a mostani belgrádi választmányi kongresszuson.

A Chandigarh-i fesztivál emlékképei:

http://www.youtube.com/watch?v=pBb2KgSVKOU&feature=youtu.be

Velünk töltött egy hetet dr. Shyam Singh Shashi irodalmár, szociológus, antropológus professzor, aki korábban az indiai Fehérház titkára volt. A világhírű költő, író 400 könyvet adott ki ez idáig, amelyből 200 magánkiadás. A kongresszus képviselőnek választotta meg a Roma Parlamentbe. Ugyancsak a delegációk képviselőinek sorában üdvözölhettük Janardhan Singh Pathania nyelvészt Jammuból, aki eredetileg geológus, ám életét a cigány nyelv dialektusainak

tanulmányozására szentelte.

A World Roma Organization Rromanipen ez alkalommal alelnökévé választotta őt. A pandzsabi Dev Bhardwaj novellaírót, a Kafla Intercontinental című, angol nyelvű irodalmi folyóirat szerkesztőjét (aki személyesen nem lehetett jelen) komiszári címmel ruházta fel a választmány. (A tudomány mai kutatásai szerint a cigányság elsődlegesen Pándzsáb államból származik.)

Hazai vonatkozásunkban külön érték, hogy közülük ketten is személyesen ismerték Lakatos Menyhértet, akire végtelen szeretettel és nagyrabecsüléssel emlékeznek, Shashi professzor pedig már járt Magyarországon, mint indiai író-költő, tett eleget a meghívásnak, bemutatkozásnak. Belgrádi tartózkodásunk során Szerbia Indiai Nagykövetsége vendégül látta világhírű, s a cigányság ügyéért mérhetetlen áldozatokat hozó hazafiait. A nagykövet asszony távollétében Naveen Saxena első titkár fogadta a World Roma Organization Rromanipen generálisaként újraválasztott Bajram Haliti által vezetett delegációt.

A szívélyes államférfi örömmel ismerte meg vendégei munkásságát, a cigányság indiai gyökereihez való mély kötődését, s mesélt a cigányságról alkotott indiai képről, illetve az ottani romák lélekszámáról, körülményeiről, törekvéseiről. Lélekemelő, nagyszerű esemény volt ez a találkozás, a cigányság Indiával való összeszövődött múltjának felelevenítésére, a jelenben való közösségtudat kifejezésére, s a jövőbeni lehetséges közös munkák, együttműködésben megvalósítható tervek megfogalmazására.

Ahogy a kongresszuson az indiai delegáció keblére ölelte a World Roma Organization Rromanipen elnökeként újra megválasztott Jovan Damjanovichot és Bajram Haliti főtitkárt, s rajtuk keresztül szimbolikusan az anyaországtól messze szakadt, s a szélrózsa minden irányába szétszóródott roma népet, úgy élhettük át a szívnek ugyanezt a nyitottságát az indiai nagykövetségen tett vizit alkalmával.

Azt gondolom, a cigányság identitásának egyik legsarkalatosabb pontja, hogy le kell tudni vetni az árvaság és örökbe fogadott gyermekség keserédes aspektusát -, s ebben döntő szerepe van a történelmi és kulturális múlt értékei ismeretének, őrzésének, továbbvitelének, építésének.

India nem feledte el fiait (lányait), a cigányság mindig is szíve egyik legszebb dobbanása marad, eleven kincstárának élő része -, ezt az üzenetet hordozta és fejezte ki meglátásom

szerint az a szép perspektívákat nyitó találkozás, melynek a kongresszus keretében megvalósult találkozás volt a bázisa.